

UCHWAŁA NR 54/XI/15

RADY GMINY RUTKI

z dnia 30 grudnia 2015r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Gminie Rutki na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286 i 1916) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Rutki na rok 2016 zgodnie z załącznikiem, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Staniszewski

Załącznik
do uchwały Nr 54/XI/15
Rady Gminy Rutki
z dnia 30 grudnia 2015r.

***GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W GMINIE RUTKI
NA ROK 2016***

Rutki-Kossaki, grudzień 2015 r.

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Gminy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalany corocznie przez radę gminy. Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMU W GMINIE

Gmina Rutki położona jest w centralnej części województwa podlaskiego, w powiecie zambrowskim – jako gmina wiejska. Gminę Rutki zamieszkuje 5.814 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i 115 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy (stan na dzień 30.11.2015r.).

Diagnoza lokalna stanu problemów w Gminie Rutki dokonana została w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutkach. Według stanu na dzień 30.11.2015r. z pomocy społecznej ogółem skorzystało 256 rodzin, w tym powodem przyznawania pomocy było w szczególności bezrobocie – 152 rodziny, niepełnosprawność – 59 rodzin, długotrwała choroba – 20 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 26 rodzin (w tym rodziny niepełne – 12, rodziny wielodzietne – 12), przemocy w rodzinie – 3 rodziny, potrzeby ochrony macierzyństwa – 15 rodzin, alkoholizmu – 7 rodzin, bezdomności – 1 osoba, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 3 rodziny.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie w Gminie Rutki na dzień 30 listopada 2015r. zarejestrowanych bezrobotnych było 284 osoby, w tym 159 kobiet. Z prawem do zasiłku tylko 11 osób, długotrwale bezrobotnych 189 osób, bezrobotni w wieku do 25 roku życia 55 osób, powyżej 50 roku życia 54 osoby. Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej ze względu na negatywne konsekwencje przekładające się wprost na budżet domowy, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań na rynku pracy, niskie poczucie własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje wpływają niewątpliwie na sferę emocji i przyczyniają się do częstszego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy alkoholowe a w przypadku kontynuowania tego typu zachowań dochodzi do uzależnień.

W Gminie Rutki coraz częściej można zaobserwować w rodzinach negatywne zjawiska, tj. przemoc w rodzinie i uzależnienia. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rutki w 2015r. w 9 przypadkach wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”. W 7 przypadkach osobami, wobec których istniało podejrzenie, że były osobami pokrzywdzonymi były kobiety, natomiast potencjalnymi sprawcami przemocy byli mężczyźni, w 2 przypadkach skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Zambrowie o wgląd w sytuację małoletnich dzieci.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rutkach wynika, że w 2015 r. Komisja rozpatrzyła 30 wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego, 11 osób skierowano na badania przez lekarzy biegłych sądowych w

przedmiocie uzależnienia od alkoholu, a następnie skierowano do sądu o przymusowe leczenie odwykowe.

Biorąc pod uwagę charakterystykę problemów alkoholowych ważne jest skoordynowanie działań instytucji, organizacji, a także społeczności lokalnej, dzięki temu możliwa będzie skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie naszej gminy.

III. ZADANIA I CELE PROGRAMU

Na rok 2016 ustala się następujące zadania i cele programu:

§ 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- .1 udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej w zakładach opieki zdrowotnej i poradniach specjalistycznych;
- .2 zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów instytucji społecznych takich jak OPS, Policja, Szkoły;
- .3 współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych i pomocą osobom uzależnionym (placówki odwykowe, grupy pomocowe, kuratorzy sądowi, poradnie, placówki oświatowe);
- .4 prowadzenie szkoleń dla podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, w tym w instytucjach związanych z edukacją i kształceniem zawodowym w zakresie stosowania metody wczesnego diagnozowania i krótkiej interwencji wobec osób nadużywających alkoholu oraz organizacja konferencji dotyczących zdrowotnych skutków spożywania alkoholu;
- .5 pokrywanie kosztów sądowych oraz opłacanie kosztów biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu;
- .6 zwrot kosztów dojazdu osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin, uczestniczącym w terapii prowadzonej przez ośrodki profilaktyczne poza miejscem zamieszkania na podstawie przedstawionych następujących dokumentów:
 -)a zaświadczenia instytucji lub poświadczenia osoby prowadzącej terapię o obecności na zajęciach,
 -)b zaświadczenia potwierdzającego cenę biletu wydanego przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej,
 -)c zwrot kosztów przysługuje osobom i rodzinom bez względu na sytuację materialną,
 -)d nie udziela się zaliczek na dojazdy.

§ .2 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- .1 udostępnianie bezpłatnych porad prawnych dla rodzin z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie;

.2 budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi zachowaniami osób nadużywających alkoholu, poprzez:

-)a prowadzenie interwencji domowych przez funkcjonariuszy policji w sytuacjach przemocy w rodzinie,
-)b kierowanie ofiar przemocy do instytucji zapewniających schronienie, pomoc psychologiczną i prawną oraz pokrycie przez gminę rzeczywistych kosztów pobytu,
-)c prowadzenie szkoleń w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, w szczególności krzywdzenia dzieci (tzw. pierwsza interwencja) wśród różnych grup zawodowych: lekarzy, nauczycieli, pracowników socjalnych, wychowawców, policjantów,
-)d podejmowanie działań w ramach pomocy ofiarom przemocy w rodzinie („Niebieska Karta”, „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”).
-)e zapewnienie korzystania z porad psychologicznych i pedagogicznych dla wszystkich mieszkańców gminy z grup ryzyka (w szczególności dla rodzin z problemem alkoholowym).

§ 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych:

- .1 uwzględnienie w szkolnych programach nauczania wiedzy o szkodliwości picia alkoholu;
- .2 realizacja dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych profesjonalnych programów profilaktycznych;
- .3 zakup i rozpowszechnianie literatury fachowej na temat uzależnień;
- .4 propagowanie pozytywnych wzorców zachowań przez wspieranie imprez i akcji bezalkoholowych:
 -)a festyny, obchody lokalnych dni,
 -)b przedstawienia teatralne o uzależnieniach,
 -)c konkursy i olimpiady szkolne przeprowadzane na terenie gminy oraz udział dzieci i młodzieży w konkursach i olimpiadach ponadgminnych z zakresu profilaktyki uzależnień;
- .5 współfinansowanie działań promujących zdrowy, trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzieży: rajdy, wycieczki krajoznawcze, biwaki, imprezy organizowane z okazji Dnia Dziecka i tym podobnych spotkań;
- .6 zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza sportowych:
 -)a współfinansowanie lub finansowanie zakupu sprzętu sportowego, urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
 -)b współpraca z klubami sportowymi,
 -)c współfinansowanie lub finansowanie obozów i kolonii z programami profilaktycznymi;
- .7 przeprowadzenie szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców, ze szczególnym uwzględnieniem tematu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim;

- .8 współfinansowanie lub finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych pracownikom Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Szkół i Ochrony Zdrowia;
- .9 prowadzenie edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez m.in. udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach, wydawanie i zakup materiałów, prowadzenie systemu informacji;
- .10 inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobów spożywania napojów alkoholowych, w tym działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy;
- .11 realizacja programów edukacyjnych, interwencyjnych i resocjalizacyjnych mających na celu zmniejszenie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg.

§ 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. współdziałanie z instytucjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;
2. współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji, mająca na celu wyłonienie osób uzależnionych i współuzależnionych, a następnie udzielenie im pomocy;
3. udział w finansowaniu i wspomaganie działalności instytucji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
4. wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu;
5. udzielanie pomocy merytorycznej i materialnej organizacjom trzeźwościowym, w przypadku podjęcia przez nich działalności na terenie gminy;
6. współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu;
7. udział i pomoc w organizacji spotkań środowiskowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

§ 5. Kontynuacja działań ograniczających dostępność alkoholu.

1. przestrzeganie ustalonych przez Radę Gminy:
 - a) limitu punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży;
 - b) zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
2. przestrzeganie zasady, iż:
 - a) jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży przypada na każde rozpoczęte 600 mieszkańców;
 - b) jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży przypada na każde rozpoczęte 550 mieszkańców;

3. występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego;
4. zlecenie koordynacji prowadzonego postępowania dowodowego i przygotowanie aktu oskarżenia prawnikowi (radcą prawnym, adwokatem).

§ 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy, poprzez kierowanie osób bezrobotnych pozostających bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie-użytecznych;
2. wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniu społecznemu.

§ 7. Ustawowa działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. prowadzenie rozmów profilaktycznych, motywujących do podjęcia leczenia dobrowolnego;
3. kierowanie na badania biegłego pozwalające ustalić istnienie uzależnienia od alkoholu i wskazanie metod leczenia;
4. wydawanie opinii dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
5. dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak również prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych:
 - a) stworzenie 3-osobowego „zespołu do kontroli” na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Rutki,
 - b) zakres kontroli:
 - zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem,
 - przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - przestrzeganie ustawowego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt bądź pod zastaw,
 - przestrzeganie ustawowego zakazu reklamy napojów alkoholowych,

c) sporządzenie protokołu i przekazanie go wraz z wnioskami niezwłocznie organowi wydającemu zezwolenie, który wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie (o ile uchybienia te nie są podstawą do cofnięcia zezwolenia) albo podejmuje inne działania przewidziane prawem.

6. szkolenia członków Gminnej Komisji;
7. wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu komisji ustala się następująco:
 - a) dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - b) dla członków Komisji w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

§ 8. Postanowienia końcowe:

1. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców;
2. Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy:
 - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Posterunku Policji w Rutkach,
 - Dyrekcji, nauczycieli i rodziców uczniów szkół z terenu gminy,
 - Domu Kultury w Rutkach - Kossakach,
 - Sądu Rejonowego w Zambrowie Wydział Rodzinny i Nieletnich,
 - Poradni Uzależnień w Zambrowie,
 - Wojewódzkiego Ośrodka Terapii i Uzależnień w Łomży.